

FAALİYET RAPORU

2016

TEMA, Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı

AŞIK VEYSEL'E SAYGILARIMIZLA

Dost dost diye nicesine sarıldım
Benim sâdık yârım kara topraktır
Beyhude dolandım boşa yoruldum
Benim sâdık yârım kara topraktır.

Nice güzellere bağlandım kaldım
Ne bir vefa gördüm ne fayda buldum
Her türlü isteğim topraktan aldım
Benim sadık yarım kara topraktır..

Koyun verdi kuzu verdi süt verdi
Yemek verdi ekmek verdi et verdi
Kazma ile döğmeyince kıt verdi
Benim sadık yarım kara topraktır..

Adem'den bu deme neslim getirdi
Bana türlü türlü meyva yetirdi
Her gün beni tepesinde götürdü
Benim sadık yarım kara topraktır..

Karnın yardım kazmayınan belinen
Yüzün yırttım tırnağınan elinen
Yine beni karşıladı gülünen
Benim sadık yarım kara topraktır..

İşkence yaptıkca bana gülerdi
Bunda yalan yoktur herkes de gördü
Bir çekirdek verdim dört bostan verdi
Benim sadık yarım kara topraktır..

Havaya bakarsam hava alırım
Toprağa bakarsam dua alırım
Topraktan ayrılısam nerde kalırım
Benim sadık yarım kara topraktır..

Dileğin var ise iste Allah'tan
Almak için uzak gitme topraktan
Cömertlik toprağa verilmiş Hak'tan
Benim sadık yarım kara topraktır..

Hakikat ararsan açık bir nokta
Allah kula yakın kul da Allah'a
Hak'kın hazinesi gizli toprakta
Benim sadık yarım kara topraktır..

Bütün kusurlarım toprak gizliyor
Merhem çalıp yaralarım düzlüyor
Kolun açmış yollarımı gözlüyor
Benim sadık yarım kara topraktır..

Her kim olursa bu sırra mazhar
Dünyaya bırakır ölmez bir eser
Gün gelir Veysel'i bağrına basar
Benim sadık yarım kara topraktır.

A photograph of an elderly man, A. Nihat Gökyiğit, wearing a light-colored cap and glasses, holding a green leafy branch. The background is a lush green garden.

A. NİHAT GÖKYİĞİT

Yaprak Dedemiz A. Nihat Gökyiğit'in kulağımıza küpe olan sözleri

“Doğayla barış çok önemli. Bilmemiz lazım ki doğa galip gelir o savaştan. Hiç şüphemiz olmasın. Doğa galip gelirken de bazı türleri yeryüzünden atmakta da telaş etmez. Nasıl ki dinazorları oburlukları yüzünden yeryüzünden silmiş atmış. Nasıl ki o muazzam Sümer medeniyetini toprağı ve suyu yanlış kullanmaya başladıkları zaman kaldırmış atmış. İnsanoğlunu da siler atar. Rahatsız olmaz, bilakis rahat eder. Bu bilinçle doğayla çatışmayı bırakıp dost olmaya bakmamız lazım.”

“Yoksulluktan kurtulmak için üretim şart. Çünkü yoksulluk da doğa üzerinde baskı yapar. Ama üretimin doğaya dost olması da çok önemli. Ekonomi değil yalnız başına, eko-ekonomi konseptine muhakkak sarılmamız lazım. Yani ekolojiyi ihmal eden bir ekonomi değil, ekolojiyi merkeze alan ve ekonomiyi onun etrafında geliştiren bir dünyaya ihtiyacımız var. Çünkü doğaya dost olmaya mecburuz”

“Başkalarını mutlu ederek mutlu olabiliyor musun? Bunun motivasyonu burada. Motivasyon nedir diye sorarsanız bana, ‘başkalarını mutlu ederek mutlu olmak’ derim. Başkaları derken yalnız insanlar değil, bütün canlılar, böcekler, bitkiler, ağaçlar bunun içine giriyor. Toprağı da mutlu edebilirsin. Toprak çok şikâyetçi. Hayat felsefemde bir kere bu var. Başkaları mutlu olduğu zaman mutlu oluyorum.”

“Bitkilerle konuştum ben, ‘nasılsınız?’ dedim. ‘İyiyiz, Allah razı olsun bizi yok olmaktan kurtarıyorsunuz da. Biz burada gurbetteyiz, sıra hasreti çekiyoruz. Bizi ne olur kardeşlerimizin yanına götür!’ diyorlar. Ben de diyorum ki, ‘Güzel de yola dayanamazsınız, biraz daha bekleyin, canlanın, güçlenin!’ Biraz daha canlandılar, götürdük yerlerine koyduk. Sakın gönül kırma, yol üzerinde dargın ve küskün bırakma!”

HAYRETTİN KARACA

Toprak Dedemiz Hayrettin Karaca'nın kulağıımıza küpe olan sözleri

"Olanın olmayana, bilenin bilmeyene borcu var bu dünyada."

"Param var, ama tüketmeye hakkım yok"

"Ne zamandır alışveriş yapmadığımı hatırlamıyorum, kendime sadece kitap alıyorum. Nedir benim ihtiyacım; doymam, sağlığım, barınmam, kuşanmam; bunun dışında hiçbir şey tüketmeye hakkım yok. Gömleklerim var yakası çevrilmiştir, ayakkabılarıma bakarsanız altı yamalıdır. Dokuz senedir bu pantolonu giyerim, paltom yırtıktır. Param var ama tüketmeye hakkım yok. Bunu herkes yapabilir."

"Açlıktan ölen her çocuğun katilleri vardır. İhtiyacından çok tüketerek sınıf atlamaya çalışanlarda suç. Bugünkü tüketim iki katına çıktığı gün, belki dünyada yaşam olmayacak. En büyük tehlike gıdada."

"Dünya ikiye bölünmüş artık. Gözü açlar ve karnı açlar. İşte o gözü açları doyurmayacağız. Bunların farkına küçükken vardım. Dilim, kültürüm gidiyor. Bağımsız bir Türkiye değiliz artık. En büyük acımız geri getiremediğimiz o kültürümüzdür."

"Ormanlar açısından çok olumlu bir dönemden geçtiğimizi söylemek mümkün değil. Çünkü orman ve ağaç tarımı arasındaki farkı ayırt etmiyoruz. Bu da küresel ölçekte ormanlarımızın yok edilmesine neden oluyor. Oysa orman, yan yana gelmiş ağaçlar topluluğu değil; florasıyla, faunasıyla bir ekosistemdir. Ülkemizden örnek vermek gerekirse, kendiliğinden yetişen ormanlarımız hızla azalmakta; ancak çok başarılı ağaçlandırma çalışmaları yapılmaktadır. Ağaçlandırma çalışmaları da yaşama katkı sağlar ama ormanın sağladığı ekosistem hizmetleri her zaman daha üstündür, kıyas bile kabul etmez."

"Bilgi paylaşıldıkça çoğalır. Ben bildiklerimi, her yerde, her mekanda anlatmaya gayret ediyorum. Türk ulusunun, Türk toplumunun ormanlara verdiği değer her gün olumlu bir yolda ilerlemektedir. Bir gün gelecek ormanın bir ekosistem olduğu anlaşılacaktır. Buna benim inancım tamdır"

Kuruluşumuzdan bugüne

14 Haziran 1992’de dünyada çevre koruma ve sürdürülebilir kalkınma kavramlarını ulusların gündemine sokan bir adım atıldı. Bu adım, Rio de Janeiro’da düzenlenen Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı’ydı. Bu konferans sayesinde yönetimler ilk kez çevre koruma ve sürdürülebilir kalkınmaya yönelik bir dizi ilkeyi benimsediler. Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi, burada alınan kararlar doğrultusunda hazırlandı. Küresel çevre bilincinin birçok ilkini başlatan Zirve, aynı zamanda sivil toplumun güçlü bir aktör olarak sahneye çıkmasında etkili oldu.

Rio Konferansı’ndan sadece birkaç ay sonra, 11 Eylül 1992 tarihinde, Hayrettin Karaca ve A. Nihat Gökyiğit gönülleri doğa korumaya adanmış ve TEMA Vakfı’nı kurdular. Erozyon ve çölleşmeyle mücadele acil bir konuydu. İlk iş olarak bu konudaki toplumsal duyarlılığı artırmak, su, hava, orman ve biyolojik çeşitlilik gibi tüm doğal varlıklarımızı koruyucu çözümler üretmek için canla başla çalışmaya başladılar. Gönülle çalışıp yolumuzu açtıkları için onlar bizim yalnızca Onursal Başkanlarımız değil, biri Toprak Dedemiz, diğeri Yaprak Dedemiz oldu.

Kısa süre içinde TEMA Vakfı’nın gönüllüleri ve destekçileri artmaya başladı. Toprak Dedemiz ve Yaprak Dedemizin yürekleri doğa için çarpan başka binlerce yürekle birlikte atmaya başladı. İşte o insanlar sayesinde Türkiye’de Mera ve Toprak yasaları çıktı. 1992’den 2016’ya kadar yaklaşık 700 milyon meşe palamudu, 14 milyonu aşkın fidan dikildi. 90’dan fazla kitap hazırlandı. Eğitim ve öğretimin tüm kademelerine yönelik modern doğa eğitimi programları geliştirildi. Yüz binlerce çocuk ve yetişkin eğitim programlarımızdan faydalandı, ekolojik okuryazarlık kavramıyla tanıştı.

TEMA Vakfı 2012 yılında Birleşmiş Milletler Çölleşmeyle Mücadele Sekreteryası (UNCCD) önderliğinde Dünya’da ilk kez verilen “Yaşam İçin Toprak/Land for Life” ödülünü aldı. Bugün artık, Türkiye’yi Avrupa Çevre Bürosu, DRYnet ve UNCCD Sivil Toplum Paneli gibi önemli kurumların yönetimlerinde temsil etme onurunu yaşıyoruz. 81 ilde, ilçeler ve üniversitelerle birlikte yaklaşık 500 noktada gönüllü temsilcilerimiz, 650 bini aşkın gönüllümüz var.

Ama doğal varlıkları korumak için daha yapacak çok işimiz, gidecek çok yolumuz var. Gönüllülerimizin ve bağışçılarımızın desteğiyle doğa için çalışmaya devam ediyoruz.

Saygılarımızla,

TEMA Vakfı

Çok Değerli TEMA Ailesi,

1992’de A. Nihat Gökyiğit ve Hayrettin Karaca’nın önderliğinde toprağı korumak için yola çıkan TEMA Vakfı, bugün tam 24 yaşında. Kurulduğumuzdan beri çalışmalarımızı yaşam tercihlerimizin toprağı, suya, havaya, doğaya olan etkilerini anlatmak, erozyon ve çevre sorunlarına karşı duyarlı, bilinçli, etkin bir kamuoyu oluşturmak amacıyla gerçekleştiriyoruz. Çünkü yaşam üreten bir cm toprağın oluşması binlerce yıl sürüyor ve tercihlerimiz yaşam üreten toprağın yok olmasına neden olabiliyor. Bugünün ve gelecek nesillerin gıda ihtiyaçlarının karşılanabilmesi ancak toprak ekosisteminin ve doğanın korunmasıyla mümkün. Gelecekte su stresi, yeterli ve sağlıklı gıdaya erişim gibi sorunlar yaşamamamız için tarım alanlarımızı, verimli topraklarımızı korumamız gerekiyor.

TEMA Vakfı’nın kurulduğu günden beri bu uğurda gerçekleştirdiklerinden söz etmek istiyorum. Bu süre zarfındaki faaliyetlerimizi özetleyecek olursak; 50 binden fazla öğretmene ve 35 bini aşkın kamu görevlisine çevre seminerleriyle ulaştık. 16 bin 700 hektar alanda 700 milyon meşe palamudu ekildi. 250 kırsal kalkınma, koruma ve ağaçlandırma projesi gerçekleştirildi. 3 milyondan fazla öğrenciye doğa eğitimleri verildi. Doğal varlıkları korumak adına açtığımız/müdahil olduğumuz 225 davanın 155’i lehe sonuçlandı, 54’ü devam ediyor. 12 bin 500 hektar alanda 14.5 milyon fidan toprakla buluşturuldu. Doğal varlıkların korunması ile ilgili mevzuat çalışmaları yapıldı. Tüm bu çalışmalarımızı gerçekleştirirken Türkiye’nin 81 ilindeki il temsilcilerimizin, ilçe sorumlularımızın ve 650 bini aşkın gönüllümüzün desteğı bize güç verdi. Başta gönüllülerimize, projelerimizi hayata geçirmemize olanak sağlayan Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığı’na, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’na, valilerimize, yerel yöneticilerimize, mütevellilerimize, bağışçılarımıza, tüm iş ortaklarımıza, destekçilerimize, sesimizi duyurmamıza aracılık eden tüm paydaşlarımıza ve çalışma arkadaşlarıma yürekten teşekkür ediyorum.

Deniz Ataç

Yönetim Kurulu Başkanı

TEMA VAKFI MÜTEVELLİLER HEYETİ

- A.Doğan Arıkan
- Mustafa Akın
- Prof. Dr. Murat Altın
- Prof. Dr. Hilmi Doğan Altınbilek
- A.Emel Anıl
- Dr. Ersin Arıoğlu
- Deniz Ataç
- Prof. Dr. Aynur Aydın
- Mustafa Ali Balbay
- Adnan Bali
- Prof. Dr. Lütfü Baş
- Feyyaz Berker
- Şafak Birkiye
- Cem Boyner
- A. Safa Bölükbaşı
- Doç. Dr. Sevim Budak
- Prof. Dr. Necmettin Çepel
- İbrahim Halil Çiftçi
- Turan Demiraslan
- Aydın Doğan
- Prof. Dr. İsmail Duman
- Faruk Eczacıbaşı
- Numan Sabit Esin
- Ahmet Fikret Evyap
- Meral Gezgin
- Vahide Gigin
- Murat Gigin
- A.Nihat Gökyiğit
- ŞadiGücüm

- Mahir Gürbüz
- Ümit Y. Gürses
- Prof. Dr. Koray Haktanır
- Prof. Dr. Gelengül Haktanır
- Yeşne İren
- Hayrettin Karaca
- Demir Karamancı
- Prof. Dr. A.Vahap Katkat
- Mehmet Osman Kavala
- Rahmi Koç
- Ali Y. Koç
- Halis Komili
- H. Ayduk Koray
- Prof. Dr. A.Çelik Kurtoğlu
- Doç. Dr. Pervin Olgun
- Hüseyin Özdilek
- Ersin Özince
- Nezih Öztüre
- Fatih Öztürk
- Prof. Dr. Mehmet Pala
- Prof. Dr. Gülsün Sağlamer
- Cengiz Solakoğlu
- Erdal Şafak
- Prof. Dr. Murat Türkeş
- Tezcan Yaramancı
- Orhan Yavuz
- Erdal Yıldırım
- Ahmet Rona Yırcalı
- Prof. Dr. Nuran Zeren Gülersoy

TEMA VAKFI YÖNETİM KURULU

Deniz ATAÇ, Başkan

Tezcan YARAMANCI, Başkan Yardımcısı

Salih L. ASAR, 10 Ağustos tarihinde istifa etmiştir.

Canan BARUT, Üye

İ. Halil ÇİFTÇİ, Üye

F. Sedef KORKMAZ, Üye

Doç. Dr. Pervin OLGUN, Üye

Nezih ÖZTÜRE, Üye (Ayrılan üye Salih Lütfü Asar'ın yerine 1 Ekim 2016 tarihinde seçilmiştir.)

Prof. Dr. Mehmet PALA, Üye

Şaban UYAR, Üye

Erdal YILDIRIM, Üye

Muttalip YILDIRIM, Üye

TEKNİK
DANIŞMAN

HUKUK
DANIŞMANI

MALİ
DANIŞMAN

ORGANİZASYON ŞEMASI

ORMAN VE
KIRSAL KALKINMA

EĞİTİM

ÇEVRE
POLİTİKALARI

SAHA VE
GÖNÜLLÜLÜK

ULUSLARARASI
İLİŞKİLER

İL TEMSİLCİLERİ,
İLÇE GÖNÜLLÜ
SORUMLULARI
ve GENÇ TEMA'lar

TEMA Vakfı

En başta topraklarımız olmak üzere, ülkemizin doğal varlıklarının korunması ve savunulması için bilimsel ve hukuksal çalışmalar yürüten... Sürdürülebilir yaşamın sağlıklı ve korunmuş çevre koşullarında mümkün olduğunu savunan... Topraktan gelen toplumsal barışa inanan... Ülkenin ve dünyanın geleceğinde söz sahibi olmak üzere halkla bütünleşen... Gönüllü, bilinçli, öncü, uluslararası ve saygın bir sivil toplum kuruluşudur.

TEMA Vakfı'nın Vizyonu

- Ülke toprağını tehdit eden erozyon ve çölleşme tehlikesine dikkat çekmek ve bu mücadelenin bir devlet politikası haline gelmesine katkı sağlamak.
- Ekosistemi oluşturan toprak, su, orman, biyolojik çeşitlilik gibi doğal varlıkların korunması ve insan kaynaklı iklim değişikliğine ilişkin politikaların oluşturulması için çalışmak.
- Ormanları korumanın yanı sıra ağaçlandırma çalışmaları yaparak topluma ağaç sevgisi aşılamak.
- Tarım alanlarını, çayır ve meraları koruyup geliştirmek, bu alanların amaç dışı kullanımını önlemek.
- Doğal varlıkların korunup doğru şekilde yönetilmesi için gereken yasal düzenlemelere öncülük etmek, destek vermek.

TEMA Vakfı'nın Hedefi

- Türkiye Cumhuriyeti'nin tüm temsilcilerine; hükümetlere ve siyasal partilere, resmi ve özel kuruluşlara, eğitim ve medya kuruluşlarına ve halkımıza toprak erozyonunun nedenlerini, vahim sonuçlarını ve ülkemizdeki çölleşme tehlikesini anlatmak.
- Tüm bu konularla ilgili toplumda farkındalık ve bilinç oluşturmak.

TEMA, hedefi doğrultusunda çalışmalarını yürütürken şunları savunur:

- Toprak, ülkemizin en değerli hazinelerinden biridir.
- Orman, çayır, mera ve tarım alanlarının, su ve bitki gen kaynaklarının korunmasında; erozyonun ve insan kaynaklı iklim değişikliğinin önlenmesinde bir devlet politikası geliştirilmesi gerekli ve zorunludur.
- Bu hedefe ulaşmak ancak, teknik yönden yeterli ekip, örgütlenme ve mali olanaklar ile mümkündür.
- Doğal varlıkların yok edilmesine ve erozyon sorununa çare bulmadıkça hiçbir iktidar kendisini başarılı saymamalıdır.

TEMA Vakfı'nın Değerleri

- Güvenirlilik ve Saygınlık
- Bilimsellik
- Şeffaflık
- Gönüllülük
- Yaratıcı Katılımcılık
- Siyasi Tarafsızlık
- Herkesi Kucaklama

Uluslararası Arenada TEMA Vakfı

TEMA Vakfı konusu ve çalışma alanları ile ilgili olarak pek çok uluslararası kurum ve kuruluşla çeşitli düzeylerde iş birliği ve ilişki içindedir.

Üyelik:

- Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sivil Toplum Kuruluşları (STK) Paneli (UNCCD CSO Panel)
- Dünya Koruma Birliği (IUCN)
- Küresel Çevre Fonu STK Ağı (GEF-NGO)
- Avrupa İklim Eylem Ağı (CAN-Europe)
- Küresel Toprak Ağı (GSP)
- ECRAN Çevre ve İklim Forumu (ECRAN ECF)

Yönetim Kurulu Üyeliği:

- Kültür ve Sürdürülebilir Kalkınma için Akdeniz Bilgi Ofisi (MIO-ECSDE)
- Avrupa Çevre Bürosu (EEB)

Akreditasyon:

- Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyi (ECOSOC)
- Danışman STK - Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi (UNCCD)
- İklim Değişikliği ile Mücadele Sözleşmesi (UNFCCC)
- Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP)

EĞİTİM ÇALIŞMALARIMIZ

Dünya yazınında 25 yıldır var olan ekolojik okuryazarlığı toplumun her kesiminin kazanması gerekiyor. Ekolojik okuryazar; doğayı tanıyan, ona temas eden, doğanın bir parçası olduğunu içselleştirmiş, gündelik yaşamdaki tercihlerinin doğaya etkilerinin farkında olan ve sürdürülebilir yaşam için harekete geçebilen birey olmak anlamına geliyor. Bu kapsamda 2016 yılında da her yaştan çocuk, genç ve farklı paydaş gruplarından yetişkinlere yönelik eğitimler ve etkinlikler düzenlenerek, ekolojik okuryazar birey olmaları için çalışmalar gerçekleştirildi.

EKOLOJİK OKURYAZARLIK PROGRAMI

Yetişkin Eğitimleri

Bugün ve gelecekte doğal varlıkların korunabilmesi için toplumdaki ekolojik okuryazar yetişkinlerin sayısının yüksek olması büyük önem taşıyor. Bu kapsamda 2016'da özel sektör ve yerel yönetim çalışanlarına yönelik çalışmalar yürütüldü.

Yeşil Yaka Programı

2015 yılında uygulanmaya başlanan Yeşil Yaka Programı 2016 yılında yaygınlaştırılmaya devam edildi. TEMA Vakfı tarafından geliştirilen ve Baltaş Grubu tarafından uygulanan Yeşil Yaka Programı, sürdürülebilirliğin bir görev olmasının ötesinde, yaşam felsefesi olarak benimsenmesini hedefliyor. Bir tam günlük program, etkinlik ve atölye çalışmasından oluşuyor.

BALTAŞ GRUBU
İNSAN VE DEĞİŞİM

TEMA Yerel Yönetim Programı

2015 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi öğretim üyeleri ile birlikte çalışmalarına başladığımız TEMA Yerel Yönetim Programı 2016'da uygulamaya hazır hale getirildi. Program, yerel yönetimlerin sürdürülebilirlik alanındaki kapasitelerini artırmayı ve yerel yönetim bünyesinde görev yapan birimler arasındaki eş güdümü güçlendirmeyi hedefliyor. Orta-üst düzey yöneticilere ve çalışanlara yönelik 30 kişi kapasiteyle uygulanan programın süresi bir tam gün olarak uygulanıyor. Program teorik sunum, atölye çalışması ve anket uygulaması içeriyor. Yerel yönetimlerin öncelikli ihtiyaçlarına göre sürdürülebilir kentler, ekosistem hizmetleri, sürdürülebilir ulaşım, iklim değişikliği ve gıda güvenliği gibi konular arasından seçiliyor.

Çocuk ve Gençlik Eğitimleri

Minik TEMA, Yavru TEMA, Ortaokul TEMA ve Lise TEMA eğitim programları Milli Eğitim Bakanlığı iş birliğiyle uygulanıyor. Programlarımızla her yaştan çocuk ve gençlerin doğayı tanıyan, günlük hayattaki faaliyetlerinin doğaya etkilerini bilen, sürdürülebilir yaşamı tercih eden bireyler olmalarının desteklenmesi amaçlanıyor. Eğitim programlarımız 2015-2016 eğitim öğretim yılında 81 ilde, yaklaşık 73.300 öğrenci ve 3.200 öğretmen ile uygulandı. 2016-2017 eğitim öğretim yılında ise 81 ilde, 80 binden fazla öğrenci, yaklaşık 3 bin 500 öğretmen ile uygulanıyor.

Minik TEMA (Okul öncesi/Anaokulu 4-5 Yaş)

2010 yılında “Toprak Dersem Çık” sloganıyla uygulamaya başladığımız Minik TEMA Programı, okul öncesi çocukların doğa ile olan bağlarını güçlendirip, doğada kaliteli vakit geçirmelerini, bu sayede fiziksel, bilişsel ve sosyal gelişimlerini desteklemeyi hedefliyor. Program 2015-2016 eğitim öğretim yılında 81 ilde 24 binden fazla çocukla uygulandı. 2016-2017 eğitim öğretim yılında ise 81 ilde yaklaşık 28 bin çocukla uygulamaya konuldu.

Yavru TEMA (İlkokul 6-9 Yaş)

İlkokul çocuklarına yönelik Yavru TEMA Programı 2014 yılından bu yana “Yaşamı Keşfediyorum” sloganıyla uygulanıyor. Minik TEMA Programı ile hedefleri aynı olan Yavru TEMA 2015-2016 eğitim öğretim yılında 81 ilde yaklaşık 28 bin çocukla uygulandı. 2016-2017 eğitim öğretim yılında ise 81 ilde yaklaşık 30 bin çocukla yürütülüyor.

Ortaokul TEMA (10-13 Yaş)

“Yeryüzünde Yaşam” sloganıyla hayata geçirdiğimiz Ortaokul TEMA Programı 1996’dan beri uygulanıyor. Program, insanın doğanın sahibi değil bir parçası olduğunu; doğaya bütüncül bakabilmeyi ve davranışların doğaya olan etkilerinin farkına varılmasına katkıda bulunmayı amaçlıyor. 2015-2016 eğitim öğretim yılında program, 81 ilde 14 bini aşkın öğrenciyle gerçekleştirildi. 2016-2017 eğitim öğretim yılında ise 81 ilde yaklaşık 15 bin öğrenciyle uygulanıyor. 2016’da programın etkinlik rehberi, hem içerik hem de grafik tasarımı yenilenerek gönüllü öğretmenlerimize ulaştırıldı.

Lise TEMA (14-18 Yaş)

Lise TEMA Programı “Sürdürülebilir Yaşama Doğru” sloganıyla 2014 yılından beri uygulanıyor. Program, gençlerin doğanın yaşamı nasıl sürdürdüğünü anlayan, sürdürülebilirliği bir yaşam biçimi olarak benimseyen, kendi çevresinden başlayarak gezegeni ilgilendiren çevre sorunlarına duyarlı ve çözüme yönelik harekete geçebilen ekolojik okuryazar bireyler olmalarına katkıda bulunmayı hedefliyor. 2015-2016 eğitim öğretim yılında program, 81 ilde yaklaşık 7 bin öğrenciyle gerçekleştirildi. 2016-2017 eğitim öğretim yılında ise 81 ilde yaklaşık 8 bin 200 öğrenciyle uygulanıyor.

BİLİM VE YAYINLAR PROGRAMI

Bilim Programı

Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları iş birliğinde yayımladığımız Dünyanın Durumu serisinin bu yılki konusu “Bir Kent Sürdürülebilir Olabilir mi?” oldu. Kitapta, kentsel sürdürülebilirlikte biyolojik çeşitliliğin rolü, kent ekonomisi, tüketim ve enerji kullanımı gibi şehirlerin temel yapısal unsurları inceleniyor. Kitabın ‘Kent Profili’ bölümlerinde, dünyanın en özgün kentsel sürdürülebilirliğini konu alan projelerinde çalışan profesyoneller, birinci elden deneyimlerini paylaşıyor. Serinin yeni yayını Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları’nın satış noktalarından, büyük kitapçılardan ve internet üzerinden temin edilebilir.

BELGE BİLGİ MERKEZİ

Kütüphane, Arşiv, Dokümantasyon

Yeni yerleşkemize taşınmamızla birlikte kütüphanemiz de yenilendi. Çevre ve doğa konularında özelleşmiş dört binden fazla kitap ile Türkiye’nin önde gelen çevre kütüphanelerinden biri olan kütüphanemize dünyadaki ve Türkiye’deki önemli yayınlar dahil edildi. İklim değişikliği, biyolojik çeşitlilik, su ve sulak alanlar konularında uzman desteği ile farklı yaş gruplarına yönelik hazırladığımız eğitim sunumları temsilci ve gönüllü sorumlularımızla paylaşıldı.

BURLARIMIZ

Turan Demiraslan Lisansüstü Eğitim Bursu

TEMA Vakfı - Turan Demiraslan Lisansüstü Eğitim Bursu 2016 – 2017 öğretim yılında yeniden verilmeye başlandı. Orman ve kırsal kalkınma, çevre politikaları, eğitim alanlarında ve TEMA Vakfı Bilim Kurulu temsilcileri tarafından belirlenen öncelikli konularda çalışma yapan, ders dönemini bitirmiş yedi bursiyer 12 ay boyunca destekleniyor.

ORMAN VE KIRSAL KALKINMA ÇALIŞMALARIMIZ

Ağaçlandırma Çalışmaları ve Hatıra Ormanları

2016'da Orman Genel Müdürlüğü ve KKTC Orman Dairesi Müdürlüğü iş birliğinde gerçekleştirdiğimiz ağaçlandırma çalışmalarına devam edildi. Bireysel ve kurumsal bağışçılarımızın destekleri ile yaklaşık 663 bin fidan bağışı alındı. Son üç yıl içerisinde fidan dikimi gerçekleştirilen 35 farklı ağaçlandırma sahasında dikim, bakım ve kontrol çalışmaları uygulandı. Bağışlanan fidanların 267 bini aşkın adedi ile kişiler ya da kurumlar adına 48 adet hatıra ormanı oluşturuldu.

Çalışma yürütülen 35 sahadan 22'si 2014 ilkbaharı ile 2016 ilkbaharı arasında dikim yapılan sahalardı. Bu sahaların 2016 yıl sonu ortalama fidan başarısı %92 olarak hesaplandı. 2016 yılında dikilen fidanlarla birlikte bugüne kadar hatıra ormanları çalışmaları kapsamında ağaçlandırılan alan yaklaşık 6 bin 600 hektara, dikilen fidan adedi ise yaklaşık 7 milyon 500 bine ulaştı.

Ağaçlandırma sahalarımız: Balıkesir (Bayat, Dedeburnu, Savaştepe, Karaçam, Konakpınar, Söğütlügöze, Bahçedere, Çamucu, Dedeoba, Çayüstü, Hamidiye, Erdek, Gönen), Burdur (Tefenni, Beyköy), Çanakkale (Biga Çınardere, İntepe, Kemelköy, Taşlıtarla, Ulupınar) Denizli (Çal), İstanbul (Şile İmrendere), Kuzey Kıbrıs (Kantara, Gaziler), Ankara (Memlik).

81 İlde 81 Orman Projesi

81 İlde 81 Orman Projesi, 2008 yılından beri ülkemizdeki orman varlığını artırmak amacıyla Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Vakfımız ve Türkiye İş Bankası iş birliğiyle yürütülüyor. 81 İlde 81Orman, bugüne kadar Türkiye’de sivil toplumun, özel sektörün ve kamunun birlikte gerçekleştirdiği en büyük ağaçlandırma projesi olma özelliği taşıyor. Proje ile bugüne kadar yaklaşık bin 600 hektarlık bir alan, 2 milyon 200 bini aşkın fidanla ağaçlandırıldı. Ağaçlandırılan sahalarda 5 yıl süre ile bakım çalışmaları yapılıyor.

2016 yılında henüz 5. yılını tamamlamamış proje sahalarında (31 il) bakım çalışmalarına devam edildi. KKTC sahası da dahil olmak üzere dönem içerisinde 47 sahanın kontrolü gerçekleştirildi. Projenin 2016 yıl sonu ortalama fidan başarısı %82 oldu.

Sakız Ağacı Klon Parkı Tesisi Projesi

Özünü insan sağlığına adanmış, hassas, kırılgan ama yaşama tümüyle sarılan damla sakızı ağaçları ülkemizde sadece İzmir Çeşme’de bulunuyor. Fakat yörede artan turizm potansiyeli nedeniyle sakız ağaçları giderek yok oluyor. Bu kapsamda sakız ağaçlarının ve doğal genetik çeşitliliğinin korunması amacıyla Falım Sakızları sponsorluğu ve Orman Genel Müdürlüğü iş birliğiyle 2012-2015 yılları arasında Sakız Ağacı Klon Parkı tesis edildi. 2016 yılında Sakız Ağacı Klon Parkı sahasında dikilen fidanların bakımlarına devam edildi ve proje amacı doğrultusunda tamamlandı.

FALIM

Fıstığımız Bol Olsun Projesi

Antepfıstığı üretiminde verim ve kaliteyi artırmayı amaçlayan Fıstığımız Bol Olsun (FBO) projesi Nestlé DAMAK ve Vakfımız iş birliğiyle yürütülüyor. Projenin birinci etabı 2013 yılında tamamlanmıştı. 5 yıl sürecek olan ikinci etapta projenin ilk etabında elde edilen bilgi ve birikimin “Barak Ovası”na yaygınlaştırılması amaçlandı. Bu kapsamda 2016 yılında teorik ve uygulamalı Antepfıstığı yetiştiriciliği eğitimleri gerçekleştirildi. Eğitimlere bahar döneminde 166 üretici, hasat sonrası ise 122 üretici katıldı. Eğitimlerde bahçe yönetimi, hastalık ve zararlılarla mücadele, budama, bitki beslenmesi konularına yer verildi. Eğitim faaliyetlerinin yanı sıra 154 bahçeye 325 adam/gün danışmanlık desteği verildi. Uzman aşıcı yetiştirmek için MEB Gaziantep-Şahinbey Halk Eğitim Müdürlüğü iş birliği ile aşılama kursları gerçekleştirildi. Kurslarda başarı gösteren 29’u aşıcı ve 16’sı budamacı olmak üzere toplamda 45 kursiyer sertifika almaya hak kazandı. Antepfıstığı bahçelerinde erkek birey eksikliğini gidermek üzere 22 üreticiye 300 adet aşılı erkek fidan dağıtıldı. 2017 yılında dikilmek üzere 1.200 adet aşılı erkek fidan üretimi yapıldı.

Nestlé
damak

Binlerce yıldır Antepfıstığı tarımı yapılan bölgede 100'ün üzerinde yaşlı Antepfıstığı ağacı belirlendi. Bu ağaçlardan 12 adedinin anıt ağaç olarak tescili için Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne sunulmak üzere anıt ağaç değerlendirme raporları hazırlandı.

Her Dem Toprak İçin Projesi

Sürdürülebilir çay tarımının temelini oluşturan toprak sağlığının korunması konusunda Doğu Çay ile Rize'de Her Dem Toprak İçin Projesi başlatıldı. Çay bahçesi topraklarında yaşanan sorunlara dikkat çekmek ve toprakların sürdürülebilir şekilde kullanılmasını sağlamak amacıyla eğitim çalışmaları hayata geçirildi. Proje kapsamında çay üreticileri başta olmak üzere öğretmen, öğrenci, kadın, çay eksper, din adamı, muhtar ve bölgedeki TEMA gönüllülerinden oluşan yaklaşık 6 bin kişiye eğitim verildi.

22/23

AB-TR Sürdürülebilir Tarım Ağı Projesi

Avrupa Birliği (AB) Sivil Toplum Diyalogu-IV programı kapsamında AB ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilen AB-TR Sürdürülebilir Tarım Ağı Projesi Şubat 2016'da başlatıldı. Proje, Türkiye ve AB'deki sürdürülebilir tarım ağlarını bir araya getirmeyi ve aralarındaki iş birliğini teşvik etmeyi amaçlıyor. İyi tarım, organik tarım ve doğa dostu tarım uygulamalarının yaygınlaştırılmasını, sürdürülebilir tarım ağı platformu kurulmasını ve farklı kesimlerden gelen tüm paydaşların bu platformda buluşmasını hedefliyor. Projede Avrupa Birliği ve Türkiye'deki sürdürülebilir tarım ağlarının iyi örnekleri araştırıldı, 63 paydaşa toplantıyla aktarıldı. İyi örnekleri içeren iki adet rapor hazırlandı. Sürdürülebilir tarımdaki paydaşların ihtiyaçlarına yanıt verecek şekilde platformun geliştirilebilmesi için 30 kişinin katılımıyla bir toplantı yapıldı. Ayrıca üreticilerle birebir görüşmeler yapılarak platform hakkındaki beklentileri dinlendi. Bu bilgiler ışığında platform içerikleri hazırlandı. İngilizce ve Türkçe hazırlanan platform, sürdürülebilir tarım hakkında bilgi verirken, tüm ilgi gruplarını buluşturarak, deneyim, bilgi, fikir paylaşımı ortamı yaratmayı hedefliyor. Platform ilk etapta 57 kişinin katıldığı bir toplantıyla paydaşlara tanıtıldı. TEMASTA platformuna temasta.tarimtema.org ve sürdürülebilir tarım hakkında bilgilendirici siteye www.tarimtema.org'dan erişilebiliyor.

ÇEVRE POLİTİKALARI ÇALIŞMALARIMIZ

2016 yılında Çevre Politikaları Bölümü ile Uluslararası İlişkiler Bölümü birleştirildi, bölümün yeni adı “Çevre Politikaları ve Uluslararası İlişkiler” oldu. Çevre politikaları çalışmaları kapsamında arazi kullanım politikaları, madencilik ve enerji politikaları, iklim değişikliği politikaları öncelikli olmak üzere çeşitli savunuculuk faaliyetleri ve hukuksal takip çalışmaları yapıldı.

Arazi Kullanım Politikaları

Türkiye genelinde 1/100.000 ölçekli çevre düzeni planlarını takip ederek, orman, su, toprak gibi doğal varlıklarımız üzerinde tehdit oluşturacak plan kararlarının iptali için beş adet dava açıldı. Devam eden plan davaları ile ilgili cevap dilekçeleri, temyiz dilekçeleri, bilirkişi raporuna itiraz dilekçeleri hazırlandı, mahkeme keşiflerine katılım sağlandı.

Birleşmiş Milletler (BM) Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi'ne (UNCCD) akredite STK olarak uluslararası süreçler takip edildi. BM Küresel Hedefler'den 15'incisi olan “Karasal Yaşam” ile 15.3 alt hedefi olan toprak bozulumu konusundaki Drynet kapsamında çalışma yapıldı.

Toprak Koruma Kurulları

Toprak Koruma Kurulları (TKK) ile ilgili çalışmalar yürütmek ve TKK temsilcilerine destek olmak amacıyla kurulan Toprak Koruma Kurulu İzleme Komitesi sekretaryasının koordinasyonuna devam edildi. Aralık 2016 itibariyle TEMA Vakfı 67 ildeki TKK'lerde temsil ediliyor. Edirne ve Tokat'ta amaç dışı kullanım kararlarına yönelik açılan davalara destek verildi. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından yürütülen büyük ovaların tespit çalışmaları takip edildi, bilgi notu temsilcilerimiz ile paylaşıldı.

Enerji ve Madencilik Politikaları

WWF-Türkiye, TEMA Vakfı ve Greenpeace Akdeniz iş birliğinde 2 Mart'ta İstanbul'da, “Paris Anlaşması Sonrası Enerji Politikaları Paneli” düzenlendi. Akkuyu Nükleer Enerji Santrali davasında, keşif ve bilirkişi incelemesi için hazırlıklar yapılarak, Vakıf uzmanları ve Mersin İl Temsilcisi olarak keşfe katılım sağlandı. Bölgenin depremselliği, nükleer atıklar ve kazalar başta olmak üzere projeye ilgili itirazlarımız gerekçeleriyle birlikte mahkeme heyeti ile paylaşıldı.

Kömür madenciliği ve kömürlü termik santrallerin verdiği zararları anlatmak ve engellemek amacıyla Ekim 2015-Ekim 2016 döneminde yürütülen kömür karşıtı projenin ikinci dönemi tamamlandı. Adana, Çanakkale, İzmir, Konya, Karaman ve Zonguldak olmak üzere birçok şehirde temsilcilerimiz ve gönüllülerimiz ile birlikte kömürün insan sağlığına, tarıma, ekonomiye etkisi ile ilgili farkındalık çalışmaları yürütüldü. Kömürün ve kömürlü termik santrallerin zararlarını anlatmak üzere Nisan ve Mayıs ayları boyunca TEMA gönüllüleri ile 55 il ve 109 noktada etkinlikler düzenlendi.

Ağaç termik santralının ÇED olumlu kararının iptali için açılan davanın bilirkişi keşfine 1 Haziran'da katılım sağlanarak itirazlarımız bilirkişi heyeti ile paylaşıldı. Elektrik Piyasası Yasası'nda yapılan değişikliklerin etkileri konusunda TEMA Vakfı, Greenpeace Akdeniz ve WWF Türkiye 3 Haziran'da ortak bir açıklama yayınladı.

Kömür karşıtı çalışmalar kapsamında Ekim 2016-Ekim 2017 tarihlerini kapsayan dönem için yaptığımız yeni proje başvurusu kabul edildi.

İklim Politikaları

Kurucularından olduğumuz “İklim Ağı”nın sekreteryası yürütölmeye devam edildi. İklim Ağı’nı oluşturan 13 çevre kuruluşu adına Ankara’yı Paris Anlaşması’nı imzalamaya çağıran ortak açıklama yapıldı. New Climate Institute (NCI) ve CAN Europe tarafından hazırlanan “İklim Hareketine Geçmenin Yan Faydaları” raporuna katkı verildi. Ayrıca 20 Ekim’de Ankara’da gerçekleşen Sivil Düşün fuarında CAN Europe ve İklim Ağı ortaklığında raporun tanıtımı yapıldı. Rapora ulaşmak için: <http://bit.ly/2oMRnLr>

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Sözleşmesi’nin (UNFCCC) 22. Taraflar Toplantısı (COP 22) 7-18 Kasım tarihlerinde Fas’ın Marakeş kentinde yapıldı. COP 22’ye TEMA Vakfı adına katılan uzmanlarımız gelişmeleri güncel olarak paylaştı. 16 Kasım’da İklim Ağı olarak Türkiye pavillion’unda “Türkiye Enerji Yolunda Risklerini Nasıl Azaltabilir” başlıklı bir panel gerçekleştirildi.

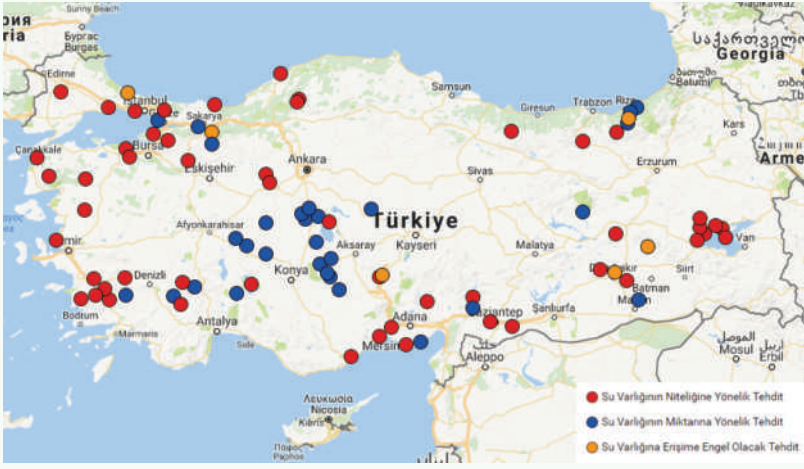

Marakeş İklim Zirvesi, 2016

Türkiye’de Su Varlıklarına Yönelik Tehditler Haritası

Gönüllülerimizin ve temsilcilerimizin desteğiyle “Su Varlıklarına Yönelik Tehditler Haritası” ve “Değerlendirme Raporu” hazırlanarak 22 Mart Dünya Su Günü’nde paylaşıldı. 40 ilden bildirilen 87 vakayı su varlığının niteliğine, miktarına ve su varlığına erişime engel olacak tehditler olarak üç kategoride incelendi.

3 Mayıs’ta Vakıf merkezinde Su Kanunu Çalışma Grubu toplantısı yapılarak Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından revize edilen tasarı taslağının olumlu ve olumsuz yönleri değerlendirildi. TEMA Vakfı görüşü Orman ve Su İşleri Bakanlığı Su Yönetimi Genel Müdürlüğü ve TBMM Çevre Komisyonu üyeleri ile paylaşıldı.

Çevresel Etki Değerlendirme Süreçleri

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yürütülen Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD) Yönetmeliği’nin Uygulanması Teknik Yardım Projesi etkinliklerine katılım sağlandı. SÇD süreçleri hakkında bilgi alındı, taslak SÇD Yönetmeliğine yönelik görüşlerimiz Bakanlığa iletili. Aralık 2015’te düzenlenen “Avrupa Birliği’ne Uyum ve Çevresel Etki Değerlendirme Çalıştayı”nın Sonuç Raporu hazırlandı ve çalıştay katılımcıları ile paylaşıldı. ÇED süreçlerindeki mevcut sorunların tespit edilmesine ve öneri geliştirilmesine katkı sunmayı amaçladığımız sonuç bildirgesine ulaşmak için: <http://bit.ly/2orwzHf> ÇED ile ilgili çalışmalarımızı derinleştirmek amacıyla WWF’nin AB destekli alt hibe programına yaptığımız başvuru kabul edildi. “ÇED Süreçlerinin İyileştirilmesine Bütüncül Bakış” başlıklı proje, Kasım 2016-Kasım 2018 döneminde yürütülecek.

Açık Radyo / Yeşil Dalga Programı

Açık Radyo’da Perşembe günleri saat 11:00-11:30 arası yayımlanan Yeşil Dalga programında yerelde yürütülen doğa koruma çalışmaları, yaşam savunucularının hikayeleri ve STK’lerin projeleri gündeme getirildi. 43. yayın dönemi boyunca Env.Net projesi kapsamında desteklenen Yeşil Dalga programı 20 Ekim’de sona erdi. Program arşivine <http://acikradyo.com.tr/program/yesil-dalga-0> adresinden ulaşılabilir. Kayıtlar ayrıca TEMA Vakfı web sitesinde yer alıyor.

26/27

—“Açık Radyo.”
94.9

DİĞER ULUSLARARASI ÇALIŞMALARIMIZ

Env.Net-II Projesi

Proje AB'ye aday ülkelerde çevre konusunda çalışan STK'lerin AB'ye entegrasyon sürecinde çevre reformlarına vatandaş katılımını artırmayı hedefliyor. Bu kapsamda kurulan ağ sayesinde çok sayıda farkındalık etkinliği yapıldı. AB müktesebatına uyum süreci takip edildi ve değerlendirmelerimiz aylık ve iki aylık bültenlerle paylaşıldı. (<http://www.env-net.org>)

“Yerel Sorunlara, Yerel Çözümler: Türkiye için Çevresel Katılımcılık Hibe Programı II” kapsamında iki yerel STK, ENV.net destekli projelerini Mart ayında yürütmeye başladı: Kazdağlılar Doğasına Sahip Çıkıyor Projesi (Kazdağı Doğal ve Kültürel Varlıkları Koruma Derneği, Çanakkale) ve Tunceli Vaşak İletişim Ağı Projesi (Doğal Kaynak ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Derneği, Antalya) 20-22 Ekim 2016 tarihlerinde Makedonya’da düzenlenen ENV.net projesinin kapanış konferansına iki il temsilcimiz ve alt hibe faydalanıcılarımız ile katılım sağlandı. ENV-Net projesi Kasım sonunda başarıyla tamamlandı.

Drynet

Arazi bozulumu ve çölleşme ile mücadele ile ilgili 5 kıtadan 18 STK’nın dahil olduğu platformun Yönetim Kurulu üyeliği TEMA Vakfı adına devam etti. 12 Kasım’da Marekeş’te gerçekleşen 2016 Drynet Genel Kurulu’na TEMA Vakfı’nı temsilen katılım gösterildi, Drynet stratejisine katkı sağlandı. (<http://dry-net.org>)

EEB

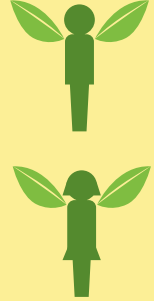
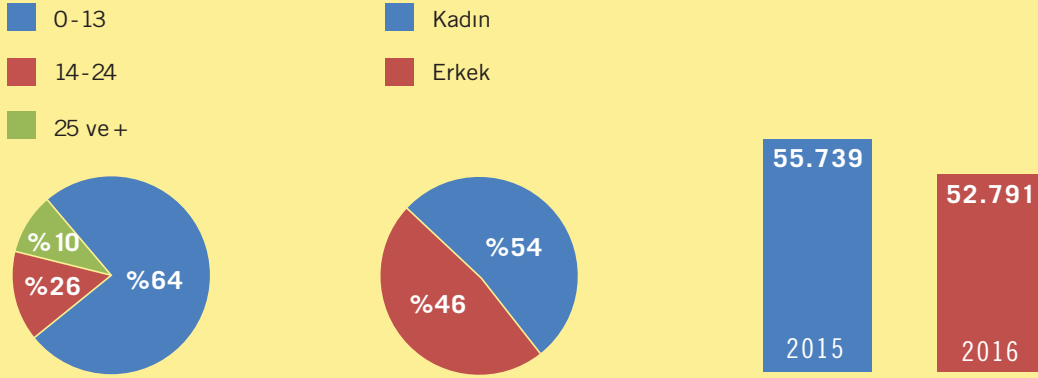
European Environmental Bureau (Avrupa Çevre Bürosu)’nun Yönetim Kurulu üyeliği devam etti. Brüksel, Bratislava ve Hainburg an der Donau’da gerçekleşen toplantılara katılım sağlandı. (<http://www.eeb.org>)

ÖRGÜTLENME VE GÖNÜLLÜLÜK ÇALIŞMALARIMIZ

Doğa Koruma Mücadelesinde Gönüllülük Odaklı Bir Halk Hareketi

Erozyon, çölleşme ve doğal varlıkların korunması için yürütülen çalışmaların bir halk hareketi olmasını amaçlayan Vakfımız, 2016 yılında da önceliği gönüllü olacak kişilere ulaşmaya verdi. Aramıza katılan yaklaşık 53 bin yeni gönüllü ile 2016 yılı sonunda toplam gönüllü sayımız 641 bini aştı. Türkiye'nin 81 ilinde yaklaşık 500 noktada gerçekleştirdiğimiz çalışmalarda il temsilcisi, ilçe sorumlusu ve Genç TEMA olan gönüllülerimizin desteği alındı. Böylece, çevre konusunda Türkiye'nin en yaygın sivil toplum örgütü olarak faaliyetlerimiz sürdürüldü.

28/29

Gönüllülerimiz

Kuruluşumuzdan bugüne faaliyetlerimizi gönüllülerimizin desteğiyle hayata geçiriliyor. Vakfımızın 600 bininci gönüllüsü Ankara'dan öğretmenimiz Gülcan Çınar oldu. Gönüllü sayımızın 600 bine ulaşması 10 Mayıs'ta Ankara İl Temsilciliğimizde düzenlenen törenle kutlandı.

Gönüllülük Kampanyası

TEMA Ailesi'ne yeni katılan gönüllülere ulaştırmak üzere her yaş grubu için yeni gönüllü kartları ve gönüllülük rozetleri tasarlandı. Gönüllü kazanımı materyalleri (gönüllü formu, okul - kurum gönüllülüğü görselleri vb.) yenilendi ve TEMA gönüllüleri tarafından saha çalışmalarında yaygın şekilde kullanılmaya başlandı. Yenilenen gönüllülük materyallerinin tanıtımı amacıyla Kasım ayında #doğaiçingönüllüyüm etiketiyle sosyal medyada gönüllülük kampanyası gerçekleştirildi. Materyallerin yaygınlaşması konusunda gönüllülerimizin vereceği destekle binlerce yeni doğa gönüllüsüne ulaşacağımıza inanıyoruz.

0-13 Yaş

14-24 Yaş

25+ Yaş

Mekânsal Örgütlenme Çalışmaları

Amasya Merzifon Gönüllü Merkezi, 28 Ağustos 2016 günü düzenlenen törenle hizmete açıldı. Antalya'da tahsis, Aydın'da bağış alınan il ofislerinin tadilatlarının gerçekleştirilmesi için yerel yönetimlerle görüşmeler yapıldı.

ÖRGÜTLENME ÇALIŞMALARIMIZ

TEMA İl Temsilcileri ve İlçe Sorumluları

2016'da ülke genelinde 641 bini aşkın gönüllümüz, 81 il temsilcimiz, 248 ilçe sorumlumuz, 32 mahalle/belde/köy sorumlumuz ve 137 üniversitede bulunan Genç TEMA topluluğumuz aracılığıyla yaklaşık 500 noktada doğal varlıkları koruma çalışmaları sürdürüldü. Ankara, Antalya, Batman, Çorum, Eskişehir, Iğdır, Karabük, Konya, Sivas, Şanlıurfa ve Trabzon temsilciliklerinde yeni il temsilcileri görevlendirildi. En büyük ilk 3 ilçede örgütlenme hedefi %41 olarak gerçekleştirildi. Büyükşehir örgütlenmelerini güçlendirmek amacıyla İstanbul'un 39 ilçesinde örgütlenme çalışmalarına devam edildi.

Genç TEMA Toplulukları

Genç TEMA Toplulukları'nın amacı gençlerin, yaşadıkları çevrenin sorunlarına duyarlı, sorunların çözümünde aktif rol almak için gönüllü çalışmalar gerçekleştiren ekolojik bakış açısına sahip bireyler olmalarına katkıda bulunmaktır. Genç TEMA Toplulukları, 2016 yılında Şırnak'ın da tamamlanmasıyla ilk kez 81 ilde faaliyet göstermeye başladı. 137 üniversitede Genç TEMA'lar, topluluk ya da öğrenci kulübü kapsamında doğal varlıkları koruma çalışmalarını sürdürdü.

Üniversite döneminde Genç TEMA Topluluklarında aktif olan Genç TEMA'ların mezun olduktan sonra dahil olduğu Mezun TEMA örgütlenmesine dair çalışmalar sürdürüldü. Sisteme yeniden dahil edilen 400 Mezun TEMA'yla etkin bir iletişim kuruldu. İl - ilçe örgütlenmelerinde aktif destekleri alınmaya başlandı.

GÖNÜLLÜLERİMİZİN GERÇEKLEŞTİRDİĞİ PROJELER ve ETKİNLİKLER

İl Temsilcilerimiz, İlçe Sorumlularımız ve Genç TEMA'larımız, Saha Faaliyet Programı çerçevesinde 2016 yılı boyunca savunuculuktan gönüllü kazanımına, ağaçlandırmadan eğitim ve farkındalık çalışmalarına kadar pek çok etkinliği hayata geçirdi. Nisan ve Mayıs aylarında kömür madenciliği ve termik santrallerin çevreye etkilerine dikkat çekmek amacıyla 56 ilde "Kömür mü? Ömür mü?" bisiklet turları, "Uçurtmanı Al Da Gel!" uçurtma şenlikleri ve stant çalışmaları olmak üzere toplam 108 etkinlik organize ettiler ve 11.000'i aşkın kişiye ulaştılar. 5 Haziran Dünya Çevre Günü'nü "Sürdürülebilir Yaşam için Doğanın Parçası Ol!" temasıyla renkli etkinlikler gerçekleştirerek kutladılar. Erozyonla Mücadele Haftası etkinlikleri kapsamında gerçekleştirilen Toprağa Saygı Yürüyüşleri'nde ve farkındalık etkinliklerinde ise toprak bozulumuna dikkat çektiler.

Ağaç Kardeşliği Projesi

Adım Adım Oluşumu'na üye koşucular aracılığıyla Runatolia, Bozcaada ve İstanbul maratonlarında toplanan bağışlarla, Ağaç Kardeşliği isimli ağaçlandırma ve doğa eğitimi projesi hayata geçirildi. Proje kapsamında 47 ilde 60 ilçede TEMA gönüllülerinin desteğiyle yaklaşık 2.300 öğrenciye "Orman Ekosistemi ve Yaşamın Çeşitliliği konulu" doğa eğitim programı ulaştırıldı. Projenin ağaçlandırma aşamasında oluşturulan Adım Adım - Çocuklar Hatıra Ormanı için 19 Mart Cumartesi günü temsili fidan dikim töreni gerçekleştirildi. Çanakkale Biga'da bulunan Çınardere ağaçlandırma sahasında düzenlenen törende TEMA gönüllüleri, Adım Adım koşucuları ve çocuklar fidanları toprakla buluşturdu.

Ağaç Kardeşliği Projesi, 2016

5 Aralık Dünya Gönüllüler Günü ve Dünya Toprak Günü

Dünya Gönüllüler Günü, "Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine" dikkat çekmek amacıyla Ulusal Gönüllülük Komitesi'ne üye kurumlarla ortak gerçekleştirilen etkinliklerle kutlandı. Kutlamalar; sivil toplum örgütlerinin ortak stant çalışmaları gerçekleştirmesi, #GönüllüysenRenkVer etiketiyle sosyal medya üzerinden bir "Gönüllülük Oyunu"nun oynanması ve İstanbul'da bir basın buluşması yapılmasını içerdi. Gönüllülere, Dünya Gönüllüler Günü ve Dünya Toprak Günü online kutlama mektupları ve SMS'leri gönderildi.

TEMSİLCİLERİMİZLE VE GÖNÜLLÜLERİMİZLE BULUŞMALARIMIZ

Bölgesel Gönüllü Toplantıları

2016 yılında Bursa, Gaziantep, İzmir, Van ve Rize’de “Bu Topraklarda Umut Yeşertiyoruz” temasıyla 5 Bölgesel Gönüllü Toplantısı gerçekleştirildi. 70 ilden 1.400 gönüllümüz ile bir araya gelinerek bilgi alışverişinde bulunuldu.

Genç TEMA Koordinasyon Toplantısı

“Ağaç Kardeşliği” projesi kapsamında düzenlediğimiz Genç TEMA Koordinasyon Toplantısı, Mart ayında 129 Genç TEMA’mızın katılımıyla Antalya’da gerçekleştirildi.

TEMSİLCİLERİMİZE, İLÇE SORUMLULARIMIZA VE GENÇ TEMA’LARIMIZA YÖNELİK EĞİTİMLER

Uyum Eğitimi

TEMA Ailesine yeni katılan temsilcilerimiz ve ilçe sorumlularımız için 2016 yılı içerisinde iki Uyum Eğitimi gerçekleştirildi. 2016’nın ilk Uyum Eğitimi’ni 8 - 10 Nisan tarihleri arasında, ikinci Uyum Eğitimi’ni ise 4-6 Kasım tarihleri arasında toplam 73 gönüllümüzün katılımıyla İstanbul’da düzenlendi.

32/33

GELİR GETİRİCİ FAALİYETLERİMİZ

Maximum TEMA Kart

İş Bankası ile 2010 yılında başlayan iş birliğine 2016 yılında da devam edildi. Maximum TEMA Kart kullanan doğaseverler, İş Bankası'nın Vakfımıza bağış yapmasını sağlayarak doğayı korumak için sürdürülen çalışmalara destek oldu.

TEMA Vakfı 25. Yıl Özel Yayını

TEMA Vakfı'nın 25. yaşı, ünlü sanatçıların gönüllü olarak sahne aldığı "TEMA Vakfı 25. Yıl Özel Yayını" ile kutlandı. 27 Kasım Pazar akşamı İş Sanat Konser Salonu'nda gerçekleşen konser programı NTV'den canlı yayınlandı. Tüm şarkıların 'çocuklar' ve 'doğa' için söylendiği "Umut Yeşerten Şarkılar" konserinde 3464'e gönderilen SMS'ler ve bağışlarla 150 bin çocuğun doğa eğitimine katkıda bulunuldu.

Nikah Ürünleri

Evlenecek çiftlere sunduğumuz farklı tasarımlardaki davetiye ve nikah kartlarımıza yeni çeşitler eklendi. Faaliyetlerimiz için kaynak sağlandı.

Doğa Eğitimi Faaliyetlerimiz

TEMA Vakfı Türkiye genelinde çocuklara yönelik doğa eğitimi programları uyguluyor. Programlarımız, destekçilerimizin gerçekleştirdiği eğitim bağışları sayesinde daha fazla çocuğa ulaştırıldı.

Yaşamı Keşfediyorum

Yavru TEMA kapsamında geliştirilen "Yaşamı Keşfediyorum" projesi için 2015 yılında başlatılan destek kampanyası 2016 yılı Ağustos ayına kadar sürdürüldü. Destek olmak isteyenler 3464'e TEMA yazıp SMS göndererek projeye katkıda bulundu.

İLETİŞİM ÇALIŞMALARIMIZ

2016 yılında vakfımızın mesajlarını kamuoyuna duyurmak için basın toplantıları, basın bültenleri, özel röportajlar, kamu spotu ve sosyal medya çalışmaları yürütüldü. Basın toplantıları; Yeşil Yaka Programı, Her Dem Toprak İçin Projesi, Sakız Ağacı Klon Parkı ve “Kömür mü? Ömür mü?” projesi için gerçekleştirildi.

2016 yılında; 600 bininci gönüllü kutlaması, Nükleere hayır kampanyası, TEMA Vakfı kuruluş yıl dönümü, Yaşamı Keşfediyorum projesi, 21 Mart Dünya Ormancılık Günü, 22 Mart Dünya Su Günü, 5 Haziran Dünya Çevre Günü, 12 Haziran Toprak Bayramı ve 17 Haziran Dünya Çölleşme İle Mücadele Günü, Babalar Günü, Akkuyu Nükleer Güç Santrali, Büyük Ovalar, Ağaç Kardeşliği Projesi, Artvin Cerattepe, 16 Ekim Dünya Gıda Günü, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, Yeşil Yol, Filyos Vadisi, 10 Kasım Atatürk’ü Anma Günü, Erozyonla Mücadele Haftası, TEMA Vakfı 25. Yıl Özel Yayını, 24 Kasım Öğretmenler Günü, Marakeş İklim Zirvesi, 5 Aralık Dünya Gönüllüler Günü, Dünya Toprak Günü ve yılbaşı gibi konular için çeşitli düzeylerde iletişim çalışması yapıldı.

Facebook takipçi sayımız: 526.491

Twitter takipçi sayımız: 328.491

Instagram takipçi sayımız: 61.593

34/35

Kamu Spotu

Dünyada toprak koruma alanında çalışan sivil toplum örgütlerinin oluşturduğu bir platform olan Global Soil Week’in desteğiyle, gıda güvenliği ve verimli tarım topraklarının korunması için farkındalık yaratmak amacıyla bir kamu spotu hazırladık. Haziran 2016 yayınlanmaya başlayan kamu spotumuz ulusal televizyon kanallarında yaklaşık 2.200 kez yer aldı.

Kamu spotumuzu izlemek için tıklayın:

<http://bit.ly/kamuspotu2016>

İNSAN KAYNAKLARI ÇALIŞMALARIMIZ

TEMA Vakfı'nın vizyon ve misyonu doğrultusunda insan kaynakları yönetimi süreçlerinin sürekli geliştirilmesi için çalışmalar gerçekleştirildi.

İnsan Kaynakları Yönetimi Danışmanlığı

2015 yılında Baltaş Grubu ile mevcut organizasyonel yapının değerlendirilmesi, kısa ve orta vadeli planlara uygun olarak yapının geliştirilmesi için çalışmalar başlatılmıştı. Bu çalışmalara 2016 yılında hem süreç iyileştirme hem de eğitim alanında devam edildi.

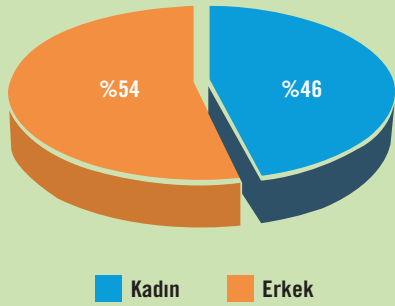
Performans Yönetimi

Performans yönetim sistemi için 2016 yılında alt yapı hazırlıkları ile devam edildi. 2017 çalışma programı hazırlığı aşamasında Baltaş, tüm bölüm yöneticilerine programın hedef bazlı değerlendirmeye uygun olması konusunda danışmanlık yaptı.

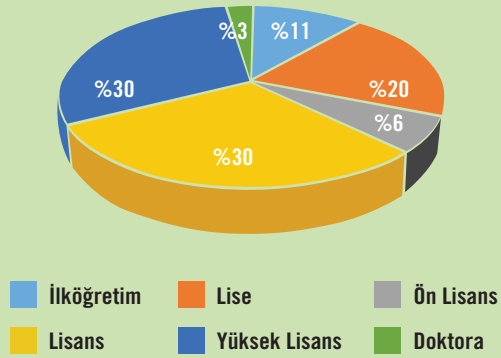
Çalışan Profili

2016 yıl sonu itibariyle toplam çalışan sayısı 80 kişi oldu. Bu sayının %54'ü erkeklerden, %46'sı kadınlardan oluşuyor. Çalışanların yaş ortalaması 39, bağlılıklarının bir göstergesi olan kıdem ortalaması ise 5 yıldır.

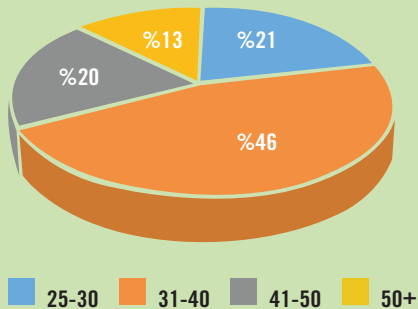
Cinsiyet Dağılımı

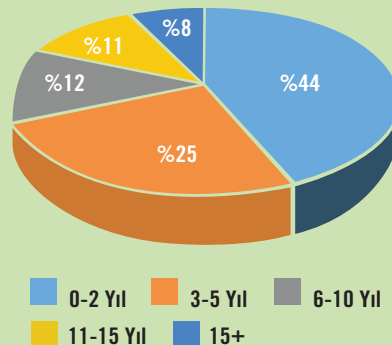
Eğitim Dağılımı

Yaş Dağılımı

Kıdem Dağılımı

İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamaları

2015 yılının ikinci yarısından itibaren Bilim OSGB firmasından bedelsiz İşyeri Hekimliği hizmeti alınıyor. Bu kapsamda işbaşı periyodik muayeneleri, rutin göz taramaları ve muayene hizmetleri devam etti.

Eğitim

Çalışanlarımızın performanslarının sürekliliği, yetkinliklerinin, kişisel ve mesleki gelişimlerinin desteklenmesi ve kuruma bağlılıklarının artırılması için eğitimler gerçekleştirildi. 2016 yıl sonu itibariyle kişi başı eğitim süresi 21 saat oldu.

Esas Sosyal-İlk Fırsat İş birliği

'İlk Fırsat' Esas Sosyal'in geliştirdiği ve paydaşlarla ortaklaşa uyguladığı bir programdır. Üniversite eğitimini yeni tamamlamış, gençlerin okuldan işe geçiş sürecinde STK'lerde deneyim kazanmalarını destekliyor. STK'lerde deneyim kazanan gençler, program kapsamında farklı etkinlikler, eğitimler ve mentorluk desteklerinden oluşan 'İlk Fırsat Akademisi'nden yararlanıyorlar. Proje kapsamında TEMA Vakfı'nda Kaynak Geliştirme ve İdari İşler-Satın Alma bölümleri için iki gence istihdam sağlandı.

TEMA VAKFI FİNANSAL TABLOLARI

TEMA VAKFI 31.12.2016 TARİHLİ BİLANÇOSU (TL)

AKTİF (VARLIKLAR)

1. DÖNEN VARLIKLAR	7.700.651,01
Hazır Değerler	6.084.518,12
Menkul Kıymetler	35.110,60
Diğer Alacaklar	142.921,46
Stoklar	1.134.423,00
Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	303.197,92
Diğer Dönen Varlıklar	479,91
2. DURAN VARLIKLAR	15.842.500,46
Alacaklar	239.697,14
Mali Duran Varlıklar	3.011.500,00
Maddi Duran Varlıklar	12.545.355,49
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	39.231,65
Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	6.716,18
AKTİF TOPLAM	23.543.151,47

PASİF (KAYNAKLAR)

3. KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	2.103.440,32
Mali Borçlar	22.193,24
Borçlar	261.732,31
Diğer Mali Borçlar	1.612.291,63
Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	198.283,42
Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	8.939,72
4. UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	1.222.489,45
Borçlar	61.401,07
Borç ve Gider Karşılıkları	1.161.088,38
5. ÖZKAYNAKLAR	20.217.221,70
Sermaye	11.866.810,86
Sermaye Yedekleri	384.827,56
Kar Yedekleri	5.775.095,69
Dönem Net Gelir veya Gider Fazlası	2.190.487,59
PASİF TOPLAM	23.543.151,47

**TEMA VAKFI 01.01.2016 - 31.12.2016 HESAP DÖNEMİNE AİT
GELİR - GİDER TABLOSU (TL)**

GELİRLER 14.133.266,68

Bağış ve Yardımlar	11.653.519,94
Faiz Gelirleri	460.182,11
Menkul Kıymet Satış Karları	11.108,83
Kambiyo Karları	368.938,40
İktisadi İşletme Geliri	293.563,70
Kira Gelirleri	122.856,42
Konusu Kalmayan Karşılıklar	0.00
Diğer Olağandışı Gelirler	50.537,28
Geçmiş Yıl Gelir Fazlası	2.190.487,59

GİDERLER 11.942.779,09

Genel Yönetim Giderleri (-)	-2.317.312,62
Amaca Yönelik Giderler (-)	-9.252.641,54
Karşılık Giderleri (-)	-209.744,53
Kambiyo Zararları (-)	-160.841,60
Diğer Olağandışı Giderler (-)	-2.238,80

DÖNEM NET GELİRİ VEYA ZARARI 2.190.487,59

Dönem Net Gelir Fazlası	2.190.487,59
-------------------------	--------------

TEMA Gönüllüsü Olmak İçin;

www.tema.org.tr/gonullumuzolun adresinde yer alan gönüllü formumuzu doldurabilir, 0212 291 90 90-182 numaralı telefondan ya da gonullu@tema.org.tr e-posta adresinden bize ulaşabilirsiniz.

Gönüllülük Bağışları Hesap Numaraları

T. İş Bankası – İstanbul – Levent Şb. TR79 0006 4000 0011 0350 8215 91
T.Halk Bankası – İstanbul – Beyoğlu Şb. TR02 0001 2009 7990 0016 0000 09
Vakıflar Bankası - İstanbul - Levent Şb. TR19 0001 5001 5800 7286 7431 96
T.C. Ziraat Bankası - İstanbul - Kurumsal Şb. TR62 0001 0017 5301 5768 1250 97

Eğitim Bağışı Hesap Numarası

T. İş Bankası A.Ş. - Levent Şb. TR33 0006 4000 0011 0351 3170 22

Fidan Bağışı Hesap Numarası

T. İş Bankası - İstanbul - Levent Şb. TR53 0006 4000 0011 0350 8223 50

Genel Bağış Hesap Numarası

T. İş Bankası – İstanbul – Levent Şb. TR29 0006 4000 0011 0350 8043 52

Çelenk Bağış Hesap Numarası

T. İş Bankası A.Ş. Levent Şubesi TR83 0006 4000 0011 0351 2920 66

Adım Adım Hesap Numarası

T. İş Bankası A.Ş. Levent Şubesi TR28 0006 4000 0011 0351 2715 22

Nikah Kartı Hesap Numarası

T. İş Bankası A.Ş. Levent Şubesi TR22 0006 4000 0011 0351 2808 45

Bize sosyal medya üzerinden de ulaşabilirsiniz:

“Eğer insan, toprağın canlı, şefkatli, kutsal bir varlık olduğunu, onun verdiği nimetlerden faydalanmak için yükümlü olduğu sorumluluğu bilirse, bilebilirse, hırsını yenmesini de bilir ve o zaman işte canım topraklar savrulup gitmeden kurtulur.”

Hikmet Birand - Alıç Ağacı ile Sohbetler

TEMA, Türkiye Erozyonla M¼cadele, Ağağlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı
Halaskargazi Mah. Halaskargazi Cad. No:22 Kat:7 34371 Şişli, İstanbul T. 0212 291 9090

tema.org.tr | tema@tema.org.tr | [temavakfi](#)